

βράζω

βράζω, ρ. [<μτγν. βράζω], βράζω. **1α.** είμαι πολύ αγανακτισμένος, πολύ εκνευρισμένος, είμαι εκτός εαυτού: «σε περιμένει μια ώρα και βράζει που καθυστέρησες». **β.** βρίσκομαι σε έντονη αναταραχή: «ο αγροτικός κόσμος βράζει με την αδιαφορία της κυβέρνησης». **2α.** είμαι πολύ ζεστός, έχω υψηλό πυρετό: «γρήγορα να φωνάξουμε το γιατρό, γιατί βράζει το παιδί». **β.** (για χώρους) έχω υψηλή θερμοκρασία λόγω καύσωνα: «δεν άναψα φεύγοντας το κλιματιστικό και τώρα το δωμάτιο βράζει». **3.** υπάρχει κάτι σε αφθονία: «βράζει το υπόγειο απ' τις κατσαρίδες || βράζει η ψαραγορά απ' το ψάρι». (Ακολουθούν 33 φρ.)·

- αν δε βάλεις την κατσαρόλα στη φωτιά, δε βράζει, βλ. λ. [κατσαρόλα](#)·

- βράζει απ' τα νεύρα του, βλ. λ. [νεύρο](#)·

- βράζει και χύνεται, απάντηση αποκαρδιωμένου ανθρώπου από τη ζωή του ή από την κακή πορεία των εργασιών του σε άτομο που τον ρωτάει τι γίνεται·

- βράζει ο τόπος, βλ. λ. τόπος·

- βράζει στο ζουμί του, βλ. λ. [ζουμί](#)·

- βράζει το αίμα του, βλ. λ. αίμα·

- βράζει το καζάνι, βλ. λ. [καζάνι](#)·

- βράζει το παντελόني του, βλ. λ. [παντελόني](#)·

- βράζει το στήθος μου, βλ. λ. στήθος·

- βράζει το τσουκάλι, βλ. λ. [τσουκάλι](#)·

- βράζουν σαν σκατά ή βράζουν σαν τα σκατά, βλ. λ. σκατά·

- βράζουν τα αίματα, βλ. λ. αίμα·

- βράζω απ' το κακό μου, βλ. λ. κακό·

- βράζω από μέσα μου, βλ. λ. [μέσα](#)·

- βράσ' τα! άφησέ τα, μην τα υπολογίζεις, είναι ανάξια προσοχής, ενδιαφέροντος ή φροντίδας: «βράσ' τα ό,τι έκανες μέχρι τώρα, γιατί από δω και πέρα θ' ασχοληθείς μ' αυτό που θα σου πω εγώ!». Πολλές φορές, της φρ. προτάσσεται το μωρέ. Συνών. γάμησέ τα! / χέσ' τα(!)· βλ. και φρ. βράστα κι άσ' τα(!)

- βράσ' τα κι άσ' τα! απάντηση αποκαρδιωμένου ανθρώπου από τη ζωή του ή από την κακή πορεία των εργασιών του σε άτομο που τον ρωτάει πώς πάει ή πώς πας ή πώς τα πας ή πώς πάνε τα πράγματα. Συνών. γάμησέ τα κι άφησέ τα! / χέσ' τα κι άσ' τα(!)·

- βράσ' το! άφησέ το, μην το υπολογίζεις, είναι εντελώς άχρηστο: «βράσ' το το παλιόπραμα, που κάθεσαι και στενοχωριέσαι!». Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το μωρέ. Συνών. γάμησέ το! / χέσ' το(!)·

- βράσ' το και πιες το ζουμί του! βλ. λ. [ζουμί](#)·

- βράσ' το κι άσ' το! επιτείνει την έννοια του βράσ' το(!). Συνών. γάμησέ το κι άφησέ το! / χέσ' το κι άσ' το(!)·

- βράσ' τον! άφησέ τον, μην τον υπολογίζεις, είναι ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «βράσ' τον, που

κάθεσαι και στενοχωριέσαι για τέτοιον άνθρωπο!». Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το *μωρέ*. Συνών. *γάμησέ τον!* / *χέσ' τον(!)*.

- *βράσ' τον και πιες το ζουμί του!* βλ. λ. [ζουμί](#).

- *βράσ' τον κι άσ' τον!* επιτείνει την έννοια του *βράσ' τον(!)*. Συνών. *γάμησέ τον κι άφησέ τον!* / *χέσ' τον κι άσ' τον(!)*.

- *βράσε αγριάδα!* βλ. λ. [αγριάδα](#)².

- *βράσε ρύζι!* ή *βράσε όρυζα!* βλ. λ. [ρύζι](#).

- *εδώ το καζάνι βράζει κι ο κώλος της μαϊμούς γιορτάζει*, βλ. λ. [καζάνι](#).

- *είναι καζάνι που βράζει*, βλ. λ. [καζάνι](#).

- *θα βράσουν τα ροβίθια*, βλ. λ. *ροβίθια*.

- *να σε βράσω!* **α.** έκφραση δυσφορίας για κάποιον ή για κάτι που μας δημιουργεί προβλήματα: «να σε βράσω! Ούτε μια δουλειά δεν είσαι άξιος να κάνεις || να σε βράσω! Ακόμη δε σε πήρα και σε τρέχω στα γκαράζ!». **β.** λέγεται και στην περίπτωση που θέλουμε να εκφράσουμε σε κάποιον μια συγκρατημένη περιφρόνηση αλλά και συμπάθεια: «να σε βράσω! Πάλι λάθος το έκανες || να σε βράσω! Καλά που μας λες και κανένα πετυχημένο ανέκδοτο και γελάμε». Συνών. *να σε χέσω(!)*.

- *να τα βράσω!* (*τα λεφτά σου*), δε τα δίνω καμιά αξία, καμιά σημασία, τα περιφρονώ: «όλοι με κάνουν παρέα για τα λεφτά μου. -Να τα βράσω!». Συνών. *να τα χέσω!* (*ενν. τα λεφτά σου*).

- *να τα βράσω τα λεφτά σου!* βλ. λ. *λεφτά*.

- *να το βράσω!* βλ. φρ. *βράσ' το(!)*. Συνών. *να το χέσω(!)*.

- *να τον βράσω!* βλ. φρ. *βράσ' του(!)*. Συνών. *να τον χέσω*.

- *όλοι σ' ένα καζάνι βράζουμε* ή *όλοι στο ίδιο καζάνι βράζουμε*, βλ. λ. [καζάνι](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας